

قانون بیمه بیکاری

آئین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

وحدت رویه اجرای بیمه بیکاری

قانون بیمه بیکاری

وزارت کار و امور اجتماعی

قانون بیمه بیکاری که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و ششم شهریور ماه یک هزار و سیصد و شصت و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۹/۷/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۱۷۵۳-ق مورخ ۱۳۶۹/۷/۱۷ مجلس شورای اسلامی واصل شده است جهت اجراء ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور - اکبر هاشمی رفسنجانی

ماده ۱- کلیه مشمولین قانون تأمین اجتماعی که تابع قوانین کار و کار کشاورزی هستند مشمول مقررات این قانون می باشند.

تبصره: گروههای زیر از شمول مقررات این قانون مستثنی هستند.

۱- بازنشستگان و از کار افتادگان کلی

۲- صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه شدگان اختیاری

۳- اتباع خارجی

ماده ۲- بیکار از نظر این قانون بیمه شده ای است که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده به کار باشد.

تبصره ۱: بیمه شدگانی که به علت تغییرات ساختار اقتصادی واحد مربوطه به تشخیص وزارتخانه ذیربط و تأیید شورای عالی کار بیکار موقت شناخته شوند. نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود. [۸]

تبصره ۲: بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش سوزی و... بیکار می شوند با معرفی واحد کار و امور اجتماعی محل از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند کرد. [۹]

ماده ۳- بیمه بیکاری به عنوان یکی از حمایت‌های تأمین اجتماعی است و سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر، به بیمه شدگانی که طبق مقررات این قانون بیکار می‌شوند مقرری بیمه بیکاری پرداخت نماید.

ماده ۴- بیمه شده بیکار با معرفی کتبی واحد کار و امور اجتماعی محل از مزایای این قانون منتفع خواهد شد. [۱۰]

تبصره: بیکاران مشمول این قانون کلیه حقوق و مزایا و خسارات مربوطه (موضوع قانون کار) را دریافت خواهند نمود.

ماده ۵- حق بیمه بیکاری به میزان (۳٪) مزد بیمه شده می‌باشد که کلاً توسط کارفرما تأمین و پرداخت خواهد شد.

تبصره: مزد بیمه شده و نحوه تشخیص تعیین حق بیمه بیکاری، چگونگی وصول آن، تکلیف بیمه شده و کارفرما و همچنین نحوه رسیدگی به اعتراض، تخلفات و سایر مقررات مربوطه در این مورد براساس ضوابطی است که برای حق بیمه سایر حمایت‌های تأمین اجتماعی در قانون و مقررات تأمین اجتماعی پیش بینی شده است.

ماده ۶- بیمه شدگان بیکار در صورت احراز شرایط زیر استحقاق دریافت مقرری بیمه بیکاری را خواهند داشت.

الف- بیمه شده قبل از بیکار شدن حداقل (۶) ماه سابقه پرداخت حق بیمه را داشته باشد. مشمولین تبصره (۲) ماده (۲) این قانون از شمول این بند مستثنی می‌باشند.

ب- بیمه شده مکلف است ظرف (۳۰) روز از تاریخ بیکاری با اعلام مراتب بیکاری به واحدهای کار و امور اجتماعی آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و یا مشابه آن اطلاع دهد.

مراجعه بعد از سی روز با عذر موجه و با تشخیص هیأت حل اختلاف تا سه ماه امکان پذیر خواهد بود.

ج- بیمه شده بیکار موظف است در دوره های کارآموزی و سوادآموزی که توسط واحد وزارت کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی و یا سایر واحدهای ذیربط با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می شود شرکت نموده و هر دو ماه یکبار گواهی لازم در این مورد را به شعب تأمین اجتماعی تسلیم نماید. [۱۱] [۱۲]

تبصره ۱: کارگرانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری به شغل یا مشاغلی گمارده شوند که میزان حقوق و مزایای آن از مقرری بیمه بیکاری متعلقه کمتر باشد مابه التفاوت دریافتی بیمه شده از حساب صندوق بیمه بیکاری پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲: مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جزء سوابق پرداخت حق بیمه شده از نظر بازنشستگی، از کار افتادگی و فوت محسوب خواهد شد.

ماده ۷- مدت پرداخت مقرری بیمه بیکاری و میزان آن بشرح زیر است:

الف- جمع مدت پرداخت مقرری از زمان برخورداری از مزایای بیمه بیکاری اعم از دوره اجرای آزمایشی و یا دائمی آن برای مجردین حداکثر (۳۶) ماه و برای متأهلین یا متکفلین حداکثر (۵۰) ماه براساس سابقه کلی پرداخت حق بیمه و بشرح جدول ذیل می باشد: [۱۳]

حداکثر مدت استفاده از مقرری جمعاً با احتساب دوره های قبلی		سابقه پرداخت حق بیمه
برای متاهلین یا متکفلین	برای مجردین	
ماه (۱۲)	ماه (۶)	از (۶) ماه لغایت (۲۴) ماه
ماه (۱۸)	ماه (۱۲)	از (۲۵) ماه لغایت (۱۲۰) ماه
ماه (۲۶)	ماه (۱۸)	از (۱۲۱) ماه لغایت (۱۸۰) ماه
ماه (۳۶)	ماه (۲۶)	از (۱۸۱) ماه لغایت (۲۴۰) ماه
ماه (۵۰)	ماه (۳۶)	از (۲۴۱) ماه به بالا

تبصره ۵: افراد مسن مشمول این قانون که دارای ۵۵ سال سن و بیشتر می باشند، مادامیکه مشغول به کار نشده اند می توانند تا رسیدن به سن بازنشستگی تحت پوشش بیمه بیکاری باقی بمانند.

ب- میزان مقرری روزانه بیمه شده بیکار معادل (۵۵٪) متوسط مزد یا حقوق و یا کارمزد روزانه بیمه شده می باشد. به مقرری افراد متأهل یا متکفل، تا حداکثر (۴) نفر از افراد تحت تکفل به ازاء هریک از آنها به میزان (۱۰٪) حداقل دستمزد افزوده خواهد شد. در هر حال مجموع دریافتی مقرری بگير نباید از حداقل دستمزد کمتر و از (۸۰٪) متوسط مزد یا حقوق وی بیشتر باشد.

ج- مقرری بیمه بیکاری از روز اول بیکاری قابل پرداخت است.

تبصره ۸: متوسط مزد یا حقوق روزانه بیمه شده بیکار به منظور محاسبه مقرری بیمه بیکاری عبارتست از جمع کل دریافتی بیمه شده که به مأخذ آن حق بیمه دریافت شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع بیکاری تقسیم بر روزهای کار، و در مورد بیمه شدگانی که کارمزد دریافت می کنند آخرین مزد عبارتست از جمع کل دریافتی بیمه شده که به مأخذ آن حق بیمه دریافت شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع بیکاری تقسیم بر (۹۰) در صورتی که بیمه شده کارمزد، ظرف (۳) ماه مذکور مدتی از غرامت دستمزد استفاده نموده باشد متوسط مزدی که مبنای محاسبه غرامت دستمزد قرار گرفته به منزله دستمزد ایام بیکاری تلقی و در محاسبه منظور خواهد شد. [۱۴]

تبصره ۲: افراد تحت تکفل موضوع این ماده عبارتند از:

۱- همسر (زن یا شوهر)

۲- فرزندان اناث مادام که ازدواج ننموده و فاقد حرفه و شغل باشند.

۳- فرزندان ذکور که سن آنان کمتر از هجده سال تمام باشد و یا منحصراً به تحصیل اشتغال داشته و یا طبق نظر پزشک معتمد سازمان تأمین اجتماعی، از کار افتاده کلی باشند.

۴- پدر و مادر که سن پدر از (۶۰) سال متجاوز باشد و یا طبق نظر پزشک معتمد سازمان تأمین اجتماعی از کار افتاده کلی باشند و در هر حال معاش آنان منحصراً توسط بیمه شده تأمین گردد.

۵- خواهر و برادر تحت تکفل در صورت داشتن شرایط مربوط به فرزندان اناث و ذکور، مذکور در بندهای (۲) و (۳) این تبصره.

تبصره ۳: دریافت مقرری بیمه بیکاری مانع از دریافت مستمری جزئی نمی گردد.

تبصره ۴: در صورت بیکاری زوجین فقط یکی از آنان (زن یا شوهر) محق به استفاده از افزایش مقرری به ازاء هریک از فرزندان خواهد بود.

تبصره ۵: بیمه شده بیکار و افراد تحت تکفل، در مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری از خدمات درمانی موضوع بندهای «الف» و «ب» ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی استفاده خواهند کرد.

تبصره ۶: مقرری بیمه بیکاری مانند سایر مستمریهای تأمین اجتماعی از پرداخت هرگونه مالیات معاف خواهد بود.

ماده ۸- در موارد زیر مقرری بیمه بیکاری قطع خواهد شد:

الف- زمانی که بیمه شده مجدداً اشتغال به کار یابد.

ب- بنا به اعلام واحد کار و امور اجتماعی محل و یا نهضت سوادآموزی و سایر واحدهای ذیربط از طریق وزارت کار و امور اجتماعی، بیمه شده بیکار بدون عذر موجه از شرکت در دوره های کارآموزی یا سوادآموزی خودداری نماید.

ج- بیمه شده بیکار از قبول شغل تخصصی خود و یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری ورزد.

د- بیمه شده بیکار ضمن دریافت مقرری بیمه بیکاری مشمول استفاده از مستمری بازنشستگی و یا از کارافتادگی کلی شود.

ه- بیمه شده به نحوی از انحاء با دریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار مربوطه اعاده گردد.

تبصره ۱: در صورتی که پس از پرداخت مقرری بیمه بیکاری محرز شود که بیکاری بیمه شده ناشی از میل و اراده او بوده است کارگر موظف به استرداد وجوه دریافتی به سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود. مشمولین بند (ه) این ماده نیز مکلف به بازپرداخت مقرری بیمه بیکاری دریافتی، به سازمان مذکور می باشند.

تبصره ۲: چنانچه بیمه شده بیکاری اشتغال مجدد خود را مکتوم داشته و مقرری بیمه بیکاری را دریافت کرده باشد. ملزم به بازپرداخت مقرری دریافتی از تاریخ اشتغال خواهد بود.

تبصره ۳: دریافت کمک هزینه حین کارآموزی مانع استفاده از مقرری بیمه بیکاری نخواهد بود.

ماده ۹- کارفرمایان موظفند با هماهنگی شوراهای اسلامی و یا نمایندگان کارگران فهرست محلهای خالی شغل را که ایجاد می شوند به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند. محلهای شغلی مذکور (به استثنای رده های شغلی کارشناسی به بالا) منحصراً توسط مراکز خدمات اشتغال و با معرفی بیکاران تأمین می گردد.

تبصره ۱: دولت مکلف است همه ساله از طریق سیستم بانکی و منابع اعتباری سازمان تأمین اجتماعی و با استفاده از اعتبارات قرض الحسنه، طرحهای اشتغال زای مشخصی را جهت اشتغال به کار بیکاران مشمول این قانون در بودجه سالانه کشور پیش بینی و رأساً یا از طریق شرکتهای تعاونی و یا خصوصی و با نظارت وزارت کار و امور اجتماعی به مورد اجرا گذارد.

تبصره ۲: بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه های کسب و کار و موافقت اصولی و تأسیس واحدها اقتصادی از وزارتخانه های صنعتی، کشاورزی و خدماتی با معرفی وزارت کار و امور اجتماعی در اولویت قرار خواهند داشت.

تبصره ۳: سازمان آموزش فنی و حرفه ای وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است همزمان با اجرای قانون بیمه بیکاری، آموزش مهارتهای مورد نیاز بازار کار و نیز بازآموزی و

تجدید مهارت کارگران تحت پوشش بیمه بیکاری موضوع بند «ج» ماده (۶) این قانون را در مراکز آموزش فنی و حرفه ای و یا مراکز آموزش جوار کارخانجات فراهم نماید. هزینه های مربوط از محل اعتبارات حساب صندوق بیمه بیکاری مطابق آئین نامه ای که به پیشنهاد سازمانهای آموزش فنی و حرفه ای کشور و تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید قابل پرداخت است.

تبصره ۴: نهضت سوادآموزی موظف است با همکاری کارفرمایان و وزارتخانه های ذیربط نسبت به تشکیل کلاسهای سوادآموزی برای بیسوادان مشمول این قانون اقدام نماید.

ماده ۱۰- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حسابهای درآمد حق بیمه بیکاری و پرداخت مقرری بیمه بیکاری موضوع این قانون را جداگانه نگهداری و در صورت های مالی خود منعکس نماید و گزارش عملکرد مالی خود را هر سال یکبار به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزیر کار و امور اجتماعی و شورای اقتصاد ارائه نماید.

ماده ۱۱- وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی مجری این قانون خواهند بود.

ماده ۱۲- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است هزینه های موضوع این قانون را منحصراً از محل درآمدهای ناشی از آن تأمین نماید.

هزینه های اداری و پرسنلی هر دو دستگاه مجری قانون بطوری که از (۱۰٪) میزان مقرری پرداختی به بیمه شدگان تجاوز ننماید با تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزیر کار و امور اجتماعی تعیین و تشخیص داده می شود.

ماده ۱۳- زمان اجرای این قانون از زمان اتمام قانون آزمایشی بیمه بیکاری (۱۳۶۹/۵/۶) لازم الاجراء است.

ماده ۱۴ - آئین نامه اجرائی این قانون ظرف یک ماه توسط وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. [۱۵]

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و بیست و یک تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و ششم شهریور ماه یکهزار و سیصد و شصت و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۹/۷/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی

آئین نامه اجرائی قانون بیمه بیکاری

بسمه تعالی

وزارت کار و امور اجتماعی

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۶۹/۱۰/۱۲ بنا به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی و به استناد ماده (۱۱۴) قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ آئین نامه اجرائی قانون مزبور را به شرح زیر تصویب نمود.

ماده ۱- قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ در این آئین نامه اختصاراً قانون نامیده می شود.

ماده ۲- کلیه مدیران و کارفرمایان کارگاهها، موسسات تولیدی (صنعتی و کشاورزی)، خدمات فنی و خدماتی دارای کارکنان مشمول قانون تأمین اجتماعی که تابع قوانین کار یا کشاورزی هستند موظف به اجرای مقررات این آئین نامه می باشند.

ماده ۳- بیکار از نظر این آئین نامه بیمه شده ای است که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده کار باشد. تشخیص بیکاری بدون میل و اراده و تاریخ وقوع بیکاری بعهده واحد کار و امور اجتماعی محل است.

ماده ۴- هرگونه تغییر یا بازسازی خط تولید، جابجائی کارگاه و ماشین آلات به منظور کاهش وابستگی و بهینه کردن تولید که در راستای سیاستهای اقتصادی و اجتماعی دولت صورت گیرد تغییر ساختار اقتصادی تلقی می گردد و تصمیم گیری در مورد کارکنان این قبیل کارگاهها که موقتاً بیکار شناخته شده و در چارچوب بند «الف» ماده (۷) قانون از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند نمود، بعهده شورای عالی کار می باشد.

تبصره ۱: مدیران و کارفرمایان کارگاههای موضوع این ماده موظفند طرح تغییر ساختار اقتصادی واحد خود را که به تصویب وزارتخانه ذیربط (واحدهای تابعه در استانها) رسیده است، همراه با تقاضای کتبی، تعهدات لازم و فهرست اسامی کارکنان مشمول طرح

که موقتاً بیکار خواهند شد با ذکر مدت زمان استفاده از مقرری بیمه بیکاری به واحد کار و امور اجتماعی محل تسلیم نمایند و پس از تأیید طرح توسط شورای عالی کار نسبت به اجرای آن اقدام کنند.

تبصره ۲: واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند حداکثر ظرف (۱۵) روز پس از دریافت طرح و تقاضای کتبی، مدارک مربوط را همراه با گزارش بازرسی کار جهت اتخاذ تصمیم به شورای عالی کار ارسال نمایند.

شورای عالی کار ظرف یک ماه پس از دریافت مدارک مربوط تصمیم خود را اعلام خواهد نمود.

ماده ۵- کلیه مدیران و کارفرمایان و مجریان پروژه‌ها مکلفند حق بیمه بیکاری مشمولین قانون را به ترتیب مذکور در قانون تأمین اجتماعی، از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ به شعب مربوط سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نمایند.

تبصره ۱: مبنای پرداخت حق بیمه بیکاری، مزد بیمه شده می باشد.

تبصره ۲: سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه بیکاری طبق ضوابط قانون تأمین اجتماعی به بیمه شدگانی که با توجه به مقررات این آئین نامه بیکار شناخته شده و از طریق واحدهای کار و امور اجتماعی معرفی می شوند، مقرری بیمه بیکاری پرداخت نماید.

ماده ۶- بیمه شدگانی که بعلت بروز حوادث قهریه و غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش سوزی و... بیکار می شوند. در صورتیکه سابق پرداخت حق بیمه آنان کمتر از (۶) ماه باشد، مطابق با مشمولینی که دارای (۶) ماه سابقه پرداخت حق بیمه می باشند از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند نمود.

ماده ۷- بیمه شده بیکار موظف است ظرف (۳۰ روز) بعد از تاریخ بیکاری فرم تقاضایی استفاده از مقرری بیمه بیکاری را تکمیل و به واحد کار و امور اجتماعی محل ارائه نماید.

تبصره ۱: چنانچه بیمه شده بیکار در فاصله زمانی (۳۰) روز بعد از بیکاری امکان مراجعه و یا اعلام بیکاری به واحد کار و امور اجتماعی و ارائه یا ارسال تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری را پیدا نکند تا (۳) ماه از تاریخ وقوع بیکاری فرصت دارد مدارک خود را مبنی بر عذر موجه، همراه با تقاضای کتبی به واحد کار و امور اجتماعی محل به منظور طرح در هیأت حل اختلاف ارائه نماید. در صورتیکه هیأت حل اختلاف استان مربوط عذر متقاضی را موجه تشخیص دهد مراتب را اعلام خواهد نمود.

تبصره ۲: بیمه شده بیکار از تاریخ ارائه تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری آمادگی خود را برای اشتغال بکار تخصصی و یا مشابه آن اعلام نموده است و موظف است در فاصله زمانهای معینی که توسط واحد کار و امور اجتماعی تعیین می گردد در اداره کار و امور اجتماعی محل حضور یافته و دفاتر مربوط را امضاء نماید.

ماده ۸- واحدهای کار و امور اجتماعی موظفند حداکثر ظرف (۳۰) روز پس از اخذ مدارک تکمیل شده (موضوع ماده ۷ این آئین نامه)، نسبت به غیرارادی بودن بیکاری متقاضی اظهار نظر نموده و در صورت تأیید، وی را کتباً به سازمان تأمین اجتماعی معرفی نمایند. واحدهای اجرائی سازمان تأمین اجتماعی مکلفند ظرف (۱۰) روز پس از ثبت معرفی نامه فرد بیکار، نسبت به احراز شرایط مندرج در بند «الف» ماده (۶) قانون اظهار نظر و متعاقب آن مقرری بیمه بیکاری وی را برقرار نمایند.

ماده ۹- بیکارانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری با معرفی واحدهای کار و امور اجتماعی به شغل یا مشاغلی گمارده شوند که میزان حقوق و مزایای آنان کمتر از مقرری بیمه بیکاری باشد، مابه التفاوت حقوق و مزایای دریافتی تا میزان مقرری بیمه بیکاری متعلقه توسط سازمان تأمین اجتماعی به آنان پرداخت خواهد شد. در اینگونه موارد اشتغال بیمه شده بیکار و میزان حقوق و مزایای وی توسط واحد کار و امور اجتماعی محل به شعبه تأمین اجتماعی پرداخت کننده مقرری بیمه بیکاری، اعلام خواهد شد.

ماده ۱۰- پرداخت مقرری بیمه بیکاری به مقرری بگیران دارای (۵۵) سال سن و بیشتر در صورت عدم امکان اشتغال به کار آنان بدون رعایت بند «الف» ماده (۷) قانون تا رسیدن به سن بازنشستگی موضوع ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی ادامه می یابد.

ماده ۱۱- مقرری بیمه شدگانی که در حین استفاده از مقرری بیمه بیکاری به خدمت وظیفه عمومی اعزام می گردند در صورتیکه متأهل نباشند قطع می گردد و پس از پایان خدمت وظیفه عمومی در صورت عدم اشتغال، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی مجدداً نسبت به باقیمانده مدت استحقاقی، مقرری آنان برقرار خواهد شد.

ماده ۱۲- در مورد کارگرانی که در حین استفاده از مقرری بیمه بیکاری براساس حکم صادر شده از سوی مراجع ذیصلاح بازداشت یا زندانی می گردند در صورت صدور رأی مراجع مذکور مبنی بر مجرمیت آنان، مشروط بر آنکه متأهل نباشند پرداخت مقرری بیمه بیکاری متوقف می گردد و پس از گذراندن دوره محکومیت به شرط عدم اشتغال، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی مجدداً برقرار خواهد شد.

ماده ۱۳- چنانچه دریافت کننده مقرری بیمه بیکاری حائز شرایط استفاده از مستمریهای بازنشستگی و یا از کارافتادگی کلی گردد، مقرری بیمه بیکاری وی قطع و مستمریهای مذکور طبق قانون تأمین اجتماعی برقرار می گردد.

تبصره: ملاک انجام حمایتهای موضوع قانون تأمین اجتماعی در ایام دریافت مقرری بیمه بیکاری حقوق و مزایای مبنای کسر حق بیمه زمان اشتغال بیمه شده بیکار خواهد بود.

ماده ۱۴- در صورتیکه در طول مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری در تعداد افراد تحت تکفل بیمه شده تغییراتی حاصل شود، میزان مقرری وی طبق مقررات بند «ب» ماده (۷) قانون محاسبه و پرداخت خواهد شد.

بیمه شده مکلف است تغییرات تعداد عائله خود را با ارائه مدارک مثبت به شعبه پرداخت کننده مقرری و واحد کار و امور اجتماعی محل اطلاع دهد.

تبصره: احراز کفالت خواهر و برادر بیمه شده بیکار بعهدہ وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

مادہ ۱۵- دریافت کننده مقرری بیمه بیکاری در صورت اشتغال مجدد مکلف است حداکثر ظرف (۱۵) روز از تاریخ اشتغال مراتب را به واحد کار و امور اجتماعی و شعبه پرداخت کننده مقرری کتباً اعلام نماید.

مادہ ۱۶- واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند مشخصات مقرری بگیرانی را که بدون عذر موجه از شرکت در دوره های کارآموزی یا سوادآموزی و یا قبول شغل تخصصی یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری می نمایند با ذکر تاریخ امتناع، به سازمان تأمین اجتماعی اعلام نمایند.

سازمان تأمین اجتماعی موظف است مقرری بیمه بیکاری این افراد را از تاریخ امتناع، قطع نماید.

مادہ ۱۷- واحد کار و امور اجتماعی محل مکلف است در صورت اطلاع از اشتغال بکار بیمه شده که مقرری بیمه بیکاری دریافت می نماید، فوراً بررسی نموده و پس از احراز اشتغال بکار مقرری بگیر مراتب را به شعبه پرداخت کننده مقرری جهت قطع مقرری، اعلام نماید.

چنانچه سازمان تأمین اجتماعی نیز بنحوی از انحاء از اشتغال به کار مقرری بگیر مطلع گردد، لازم است ضمن قطع مقرری بیمه شده مراتب را به واحد کار و امور اجتماعی محل اعلام نماید.

تبصره: در صورت اعتراض کارگر نسبت به قطع مقرری توسط سازمان تأمین اجتماعی، واحد کار و امور اجتماعی مکلف است مراتب را بررسی و اعلام نظر نماید. نظر واحد کار و امور اجتماعی قطعی و لازم الاجرا است.

مادہ ۱۸- مقرری بیمه بیکاری بیمه شدگانی که با دریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار اعاده می گردند قطع می شود و این قبیل افراد مکلفند مقرری دریافتی در دوران مزبور را

طبق سازمان تأمین اجتماعی مسترد نمایند. مدیران و کارفرمایان بیمه شدگان موضوع این ماده و واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند مراتب اعاده بکار مقرر را بگير را کتباً به شعبه پرداخت کننده مقرر اطلاع دهند.

تبصره: مدیران و کارفرمایان بیمه شدگان موضوع این ماده مکلفند حق بیمه های موضوع ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی و ماده (۵) قانون بیمه بیکاری، مربوط به ایام بلا تکلیفی را طبق ضوابط مقرر به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نمایند.

ماده ۱۹- در مواردی که بیمه شده بیکار تحت هر عنوان من غیر حق مبالغی را از صندوق بیمه بیکاری دریافت نموده باشد، ملزم به پرداخت وجوه دریافتی مذکور خواهد بود.

سازمان تأمین اجتماعی با استفاده از اختیارات اجرائی ناشی از قانون تأمین اجتماعی نسبت به وصول وجوه موضوع این ماده اقدام می نماید.

ماده ۲۰- در اجرای ماده (۹) قانون کلیه مدیران و کارفرمایان موظفند فرصتهای اشتغال واحد خود را با هماهنگی شوراهای اسلامی کار یا نمایندگان کارگران به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند.

تبصره: مراکز خدمات اشتغال مکلفند ظرف (۳۰) روز نسبت به تأمین و معرفی نیروی کار مورد نیاز که از طرف مدیران و کارفرمایان به آنان اعلام می شود اقدام نمایند و در غیر اینصورت مراتب عدم امکان تأمین نیروی مذکور را کتباً به واحد درخواست کننده اطلاع دهند.

ماده ۲۱- کلیه وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی که به نحوی از انحاء پروانه کسب و کار و موافقت اصولی و اجازه تأسیس واحدهای تولیدی و صنعتی و کشاورزی و خدمات فنی را صادر می نمایند موظفند بیمه شدگانی را که مقرر بیمه بیکاری دریافت می نمایند بر اساس معرفی واحدهای کار و امور اجتماعی جهت اخذ مجوزهای کسب و کار و موافقت اصولی، در اولویت قرار دهند.

تبصره: مقرری بیمه شدگان بیکاری که با استفاده از مزایای قانون بیمه بیکاری و این آئین نامه موفق به اخذ پروانه کسب و کار و یا موافقت اصولی می شوند از تاریخ آغاز بهره برداری و کسب و کار طبق اعلام وزارت کار و امور اجتماعی قطع می گردد.

ماده ۲۲- آن دسته از بیمه شدگانی که تاریخ وقوع بیکاری آنان قبل از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ باشد از هر حیث مشمول قانون و مقررات و دستورالعملهای مربوط به قانون دوره آزمایشی بیمه بیکاری خواهند بود.

ماده ۲۳- در اجرای ماده (۱۲) قانون، اعتبار لازم جهت هزینه های اداری و پرسنلی وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی در اجرای قانون بیمه بیکاری و این آئین نامه براساس توافق وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی از محل درآمدهای ناشی از قانون بیمه بیکاری تعیین می گردد و به مصرف می رسد.

ماده ۲۴- مقررات این آئین نامه از تاریخ اتمام دوره قانون آزمایشی بیمه بیکاری (۱۳۶۹/۵/۶) لازم الاجرا است.

معاون اول رئیس جمهور - حسن حبیبی

وحدت رویه اجرای بیمه بیکاری

دستورالعمل شماره ۱۹۴۲۲ مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۲

باتوجه به تکلیف قانونی واحدهای کار و امور اجتماعی در تشخیص بیکاری بدون میل و اراده مبتنی بر ماده ۴ قانون بیمه بیکاری و ماده ۳ آئین نامه اجرایی آن و به منظور

اعمال وحدت رویه و نیز اجتناب از هرگونه ابهام در واحدهای اجرایی با استناد به مواد مطروحه در قانون کار جمهوری اسلامی، موارد زیر مورد تأکید و یادآوری قرار می گیرد تا کما فی السابق نسبت به اجرای صحیح موارد ذیل براساس قانون و آئین نامه مربوط اقدام لازم به عمل آید.

۱- در مواردی که قصور یا تقصیر در انجام وظایف محوله از سوی کارگر در مراجع حل اختلاف قانون کار احراز گردیده باشد، این قبیل کارگران نمی توانند از مزایای بیمه بیکاری برخوردار گردند.

۲- در موارد مربوط به سازش بین کارگر و کارفرما، چنانچه رأساً مبادرت به سازش نمایند از شمول بیمه بیکاری خارج و در صورتی که سازش در مراجع حل اختلاف قانون کار صورت پذیرد، کارگر می تواند تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گیرد.

۳- در صورت موجه بودن اخراج کارگر (ذیل ماده ۱۶۵ قانون کار) بیکاری کارگر بدون میل و اراده تلقی و تحت پوشش قرار خواهد گرفت.

موارد مربوط به تبصره ماده ۱۶۵ قانون کار، که کارگر نخواهد به واحد مربوط بازگردد از مصادیق بیکاری با میل و اراده محسوب و نمی توانند از مزایای بیمه بیکاری بهره مند گردند.

۴- در موارد فسخ یک طرفه قرارداد کار (کار معین) چنانچه این امر از ناحیه کارفرما انجام پذیرفته باشد، در صورت صدور رأی از سوی مراجع حل اختلاف قانون کار، از تاریخ پایان مدت قرارداد می توانند تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گیرند.